

Inhoud

Woord vooraf	9
1 De lange weg naar een beter belastingstelsel	13
<i>Jan Donders en Flip de Kam</i>	
1.1 Inleiding	13
1.2 Samenvatting	15
1.2.1 De teloorgang van het gelijkheidsbeginsel	15
1.2.2 Multinationals en de vennootschapsbelasting	16
1.2.3 Klimaat-, milieu- en fileproblematiek	16
1.2.4 Naar simpeler inkomensafhankelijke regelingen	17
1.3 Indeling van het boek	18
2 Belastingen in Nederland	21
<i>Flip de Kam en Jan Donders</i>	
2.1 Inleiding	21
2.2 Belastingen als beleidsinstrument	24
2.3 Rijksbelastingen en sociale premies	26
2.4 Inkomensheffing	27
2.5 Vennootschapsbelasting	31
2.6 Omzetbelasting	32
2.7 Sociale-verzekeringspremies	33
3 Bouwstenen voor een beter belastingstelsel	35
<i>Flip de Kam en Jan Donders</i>	
3.1 Inleiding	35
3.2 Hoge lasten op arbeid ongelijk verdeeld	36
3.2.1 Lagere lasten op arbeid door andere belastingmix	37
3.2.2 Verschillen in lastendruk egaliseren	38
3.3 Faciliteiten voor zelfstandige ondernemers inkrimpen	39
3.4 Maatregelen tegen de 'vlucht' in de besloten vennootschap	40
3.4.1 Aandeel arbeidsinkomen vergroten	41
3.4.2 Verlaagd tarief van 15 procent afschaffen	41
3.4.3 Tarief box 2 verhogen	41
3.4.4 Excessief lenen aanpakken	41
3.4.5 Winstsplitting: andere verhouding beloning van arbeid en kapitaal	42
3.5 Fiscalisering van de AOW	42
3.6 Gevolgen voor de belastingopbrengst	43

3.7	Verhoging van de lastendruk op vermogen	45
3.7.1	Eigen woning	45
3.7.2	Andere belastingen op onroerende zaken	46
3.7.3	Andere vermogensbelastingen	48
3.8	Schade aan klimaat en gezondheid beprijzen	49
3.9	Grenzen van het inkomensbeleid	51
BOUWSTENEN		55
4	De teloorgang van het gelijkheidsbeginsel	57
	<i>Sjibren Cnossen</i>	
4.1	Inleiding	57
4.2	Ongelijke behandeling van het gelijke	59
4.2.1	Relatief hoge, ongelijke effectieve tarieven op arbeidsinkomen	59
4.2.2	Relatief lage, ongelijke effectieve tarieven op kapitaalinkomen	60
4.3	Fundamentele bedenkingen bij het rapport	61
4.4	Bouwstenen voor een nog beter belastingstelsel	63
4.5	Verdere uitwerking	64
4.6	Conclusies	66
4A	<i>Arbeidsinkomsten moet je belasten in box 1</i>	68
	<i>Henk Vording</i>	
4A.1	Belasting hervormen aan de tekentafel	68
4A.2	Reactie <i>Sjibren Cnossen</i>	69
4B	<i>Pak knelpunten aan</i>	70
	<i>Sander Veldhuizen</i>	
4B.1	Liever het bestaande stelsel repareren	70
4B.2	Reactie <i>Sjibren Cnossen</i>	71
4C	<i>Gedachtewisseling</i>	73
5	Multinationals en de vennootschapsbelasting	77
	<i>Maarten de Wilde, Thomas Hofman en Eline Nabbe</i>	
5.1	Inleiding	77
5.2	Het 'juiste' stelsel: wie, wat en waar belasten?	78
5.3	Het rapport van de commissie-Ter Haar	79
5.4	Nederlandse inbreng bij internationale samenwerking	81
5.5	Maatregelen waartoe Nederland eenzijdig kan besluiten	82
5.6	Aanvullende en compenserende maatregelen (geen consensus)	87
5.7	Afsluitende opmerkingen	89
5A	<i>De vennootschapsbelasting: een nieuwe balans of fundamenteel hervormen?</i>	90
	<i>Arjan Lejour</i>	

5B	<i>De maatschappelijke onvrede is niet geadresseerd</i>	94
	<i>Jan Vleggeert</i>	
5B.1	Inleiding	94
5B.2	Betalen multinationals hun <i>fair share</i> ?	94
5B.3	Werkwijze van de commissie-Ter Haar	96
5B.4	Heeft de berg een muis gebarde?	97
5C	<i>Gedachtewisseling</i>	100
6	Klimaat-, milieu- en fileproblematiek	107
	<i>Flip de Kam en Jan Donders</i>	
6.1	Inleiding	107
6.2	Een tamelijk groen belastingstelsel	110
6.3	Naar een groener belastingstelsel	110
6.4	Mogelijkheden voor een groener belastingstelsel	111
6.5	De auto: betalen naar gebruik	113
6A	<i>De vervuiler betaalt. Of toch niet?</i>	115
	<i>Hendrik Vrijburg</i>	
6A.1	Inleiding	115
6A.2	De vervuiler betaalt	115
6A.3	Grondslagerosie: een keerzijde van belastingen die gedrag sturen?	117
6A.4	Zijn andere instrumenten soms effectiever dan milieubelastingen?	118
6A.5	Is de ruimte voor nationaal beleid echt zo beperkt?	120
6A.6	Overgang naar wegverkeer met nul procent uitstoot	121
6B	<i>Milieubelastingen: vooral effectief bij de bron</i>	128
	<i>Klaas Bangma</i>	
6B.1	Inleiding	128
6B.2	Doelstellingen van belastingen	129
6B.3	Conclusies	133
6C	<i>Beprijzing van externe effecten als instrument van het klimaat- en milieubeleid</i>	135
	<i>Gerbert Romijn</i>	
6C.1	Inleiding	135
6C.2	Een nationale CO ₂ -heffing	135
6C.3	Een belasting op luchtvervuiling in de industrie	139
6D	<i>Gedachtewisseling</i>	141
7	Naar simpeler inkomensafhankelijke regelingen	145
	<i>Patrick Koot en Miriam Gielen</i>	
7.1	Inleiding	145
7.2	Inkomensafhankelijke regelingen in Nederland	146
7.3	Arbeidsmarktprikkels versus herverdelende effecten	151
7.4	Aanknopingspunten voor vereenvoudiging	155
7.5	Conclusies	161

7A	Discussiebijdrage	163
	<i>Nicole Bosch</i>	
7A.1	Inleiding	163
7A.2	De basisbehoefentoeslag	163
7A.3	Leidt dit voorstel tot vereenvoudiging?	164
7A.4	Wat verklaart het gunstige effect op het arbeidsaanbod?	165
7A.5	Integratie toeslagen en de inkomensheffing	165
7A.6	Reactie <i>Patrick Koot</i>	166
7B	Een andere manier om naar inkomensondersteuning te kijken	168
	<i>Michiel van Goor</i>	
7B.1	Inleiding	168
7B.2	Waarom werkt het huidige toeslagenstelsel niet goed?	168
7B.3	Andere manieren om de doelstellingen van toeslagen te realiseren	169
7B.4	Reactie <i>Patrick Koot</i>	171
7C	Gedachtewisseling	173
BELASTINGEN IN ZES VERKIEZINGSPROGRAMMA'S		177
8	Verkiezingsprogramma's over belastingen en inkomensvoetnoten	179
	<i>Flip de Kam en Jan Donders</i>	
8.1	Inleiding	179
8.2	Optimale belastingheffing over arbeidsinkomsten	182
8.3	Verkiezingsprogramma's: algemeen	184
8.4	Pakken verkiezingsprogramma's fiscale knelpunten aan?	187
8.4.1	Voornaamste knelpunten	188
8.4.2	Wat zeggen de partijprogramma's?	190
8.5	Verkiezingsprogramma's: politieke partijen beklennen kleur	191
8.5.1	Volkspartij voor Vrijheid en Democratie	192
8.5.2	Partij voor de Vrijheid	193
8.5.3	Christen-Democratisch Appèl	193
8.5.4	Partij van de Arbeid	194
8.5.5	D66	194
8.5.6	GroenLinks	197
8.6	Helpt inzicht?	198
	Begrippenlijst	201
	Auteurs en coreferenten/sprekers	205